

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF AMERICA

ARCHEPISCOPAL ENCYCLICAL

Prot. No. 240/2022

Archiepiscopal Encyclical for the Feast of the Holy Unmercenaries, Saints Cosmas and Damian

October 30, 2022

Unto the Most Reverend and Right Reverend Hierarchs, Pious Priests and Deacons, the Monks and Nuns, Presidents and Members of Parish Councils, Honorable Archons of the Ecumenical Patriarchate, Members of Leadership 100, the Day and Afternoon Schools, Philoptochos Societies, the Youth, Greek Orthodox Organizations, and the entirety of the Christ-named Plenitude of the Holy Archdiocese of America:

*O holy Unmercenaries and Wonderworkers, visit our infirmities. Freely have you received, freely give unto us.
(Apolytikion, Plagal of the Fourth Mode)*

Dear Brothers and Sisters in Christ,

The Holy Saints Cosmas and Damian are the best example to all of us, as we consider the work of our National Philoptochos on behalf of the benevolent and philanthropic ministries of the Ecumenical Patriarchate. By definition, an ἀνάργυρος — which literally means, “one who refuses silver” — is the exact opposite of a φιλάργυρος, a “lover of silver,” the appellation given to the Betrayer of the Lord who took the thirty pieces.

And it is the character of the Philoptochos, giving away the monies that it receives, not hoarding or heaping up “treasures on earth” (Matthew 6:19), which is the character that makes miracles happen in our midst. In all its philanthropies and charitable works, Philoptochos creates the conditions where people rise above their circumstances, and exceed themselves to become the image of God, in which they were created.

Philoptochos knows the truth of our Divine Liturgy: Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν — Your own of Your own — that everything we have comes from God, and when we return it to Him in

thanksgiving, there is transformation. This is what the last part of the Apolytikion of the Patrons Cosmas and Damian means. These words echo the command of Christ to His disciples (Matthew 10:8); these words are the foundation of generosity in the Church.

Therefore, I exhort every parish and parishioner to heed our faith and this consummate teaching of goodness and beneficence. Our Philoptochos Societies are extending their hands in order to the support of the needs of the Mother Church. Especially after the fire at the Balıklı Hospital, which serves so many of our brothers and sisters in the Πόλη, let us help to fill the hands of our Philoptochos Sisters with the means to do good in this world. Through the intercessions of the Holy Unmercenaries and Wonderworkers Cosmas and Damian. Amen!

With paternal love in our Lord Jesus Christ,

† ELPIDOPHOROS
Archbishop of America

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Αριθμ. Πρωτ. 240/2022

Αρχιεπισκοπική Έγκυκλιος για τούς άγιους Αναργύρους Κοσμᾶ καὶ Δαμιανό

30 Ὀκτωβρίου 2022

Πρὸς τούς Σεβασμιωτάτους καὶ Θεοφιλεστάτους Ἀρχιερεῖς, τούς Εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς καὶ Διακόνους, τούς Μοναχοὺς καὶ τὶς Μοναχές, τούς Προέδρους καὶ τὰ Μέλη τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων, τούς Ἐντιμολογιωτάτους Ἄρχοντες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὰ μέλη τῆς Ἡγεσίας τῶν 100, τὰ Ἡμερήσια καὶ Ἀπογευματινὰ Σχολεῖα, τὶς Φιλοπτώχους Ἀδελφότητες, τὴ Νεολαία, τὶς Ἑλληνορθόδοξες Ὄργανώσεις καὶ ὁλόκληρο τὸ Χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

*«Ἅγιοι Ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί, ἐπισκέψασθε τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε ἡμῖν»
(Ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων, ἤχος πλ. δ').*

Προσφιλεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές ἐν Χριστῷ,

Οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς ἀποτελοῦν τὰ ἄριστα παραδείγματα γιὰ ὅλους ἐμᾶς ποὺ πιστεύουμε στὸ ἔργο τῆς Ἐθνικῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, ἐνὸς ὀργανισμοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ τῆς φιλανθρωπικῆς διακονίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐξ ὀρισμοῦ ἢ λέξη «ἀνάργυρος» (ἀν+ἄργυρος) προσδιορίζει τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀρνεῖται τὰ ἀργύρια καὶ εἶναι τὸ ἀντίθετο τῆς λέξεως «φιλάργυρος» (φίλος+ἄργυρος) ὡς προσδιορισμὸς τοῦ ἐραστῆ τῶν ἀργυρίων, ἕνας προσδιορισμὸς ποὺ ἀρμόζει στὸν Ἰούδα τὸν Ἰσκαριώτη, ὁ ὁποῖος πῆρε τὰ τριάκοντα ἀργύρια γιὰ νὰ προδώσει τὸν Χριστό.

Αὐτὸ ἐξάλλου εἶναι τὸ ἰδίωμα τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, νὰ μοιράζει αὐτὰ ποὺ τῆς προσφέρουν, χωρὶς νὰ συσσωρεύει καὶ νὰ «θησαυρίζει θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς» (Ματθ.

6:19), πετυχαίνοντας πραγματικά θαύματα! Μὲ τὸ πλούσιο φιλανθρωπικό της ἔργο, ἡ Φιλόπτωχος βοηθάει τοὺς ἀνθρώπους νὰ στέκονται στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, ξεπερνώντας τοὺς ἑαυτοὺς τους, σύμφωνα μὲ τὸ «κατ'εἰκόνα Θεοῦ», ὅπως καὶ δημιουργήθηκαν.

Ἡ Φιλόπτωχος βιώνει τὴν ἀλήθεια ποὺ ἀκοῦμε κατὰ τὴ Θεία Λειτουργία: «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν, σοὶ προσφέρομεν», δηλαδή ὅτι ὅλα ὅσα ἔχουμε, μᾶς δίνονται ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ὅταν τὰ προσφέρουμε πάλι σὲ αὐτὸν εὐχαριστηριακά, τότε μετασηματίζονται μὲ τὴ χάρη του. Αὐτὸ ἄλλωστε εἶναι καὶ τὸ νόημα τῆς κατάληξης τοῦ ἀπολυτικίου τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, προστάτων ἁγίων τῆς Φιλοπτώχου, «δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε», τὸ ὁποῖο ἀντιγράφεται ἀπὸ τὴν ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μαθητὲς του (Ματθ. 10:8). Αὐτὲς οἱ λέξεις ἀποτελοῦν τὸ θεμέλιο τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς γενναιοδωρίας τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας.

Προτρέπω λοιπὸν, ὅλα τὰ μέλη τῶν κοινοτήτων μας στὴν Ἀμερική, ἀκολουθώντας τὴν πίστη τῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἐφαρμόσουν τὴν τέλεια αὐτὴ διδασκαλία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλανθρωπίας. Τὰ τοπικὰ τμήματα τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος σὲ ὅλη τὴν Ἀμερική τείνουν χεῖρα βοηθείας σὲ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη ἐδῶ, ὅπως καὶ στὴ Μητέρα Ἐκκλησία. Ἰδίως μετὰ τὴν καταστρεπτικὴ πυρκαγιὰ στὸ νοσοκομεῖο τοῦ Μπαλουκλή, τὸ ὁποῖο ἐξυπηρετεῖ τόσοσ πολλοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφές μας στὴν Πόλη, ἂς βοηθήσουμε τίς κυρίες τῆς Φιλοπτώχου, ὥστε μὲ γεμάτα χέρια νὰ ἀσκήσουν τὴ φιλανθρωπία στὸν κόσμο. Μεσιτεῖαις τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς, ἀμήν.

Μετὰ πατρικῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης,

† ὁ Ἀμερικῆς Ἐλπιδοφόρος